

Александра Ѓуркова (Скопје)

Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје

aleksandra.gjurkova@imj.ukim.edu.mk

Стилот и јазикот на македонските интернет- портали

Interakcija interneta i stilistike, interneta i stilova

Graz, 16 – 18.4.2015

Содржина на презентацијата

- 1) Увод: методски стилистички пристап
- 2) Јазиците на Интернет
- 3) Интеракција меѓу јазикот и Интернетот
- 4) Македонските интернет-портали
- 5) Когнитивни и семантички аспекти
- 6) Заклучни белешки
- 7) Извори и литература

Увод: методски стилистички пристап

Јазични специфики со оглед на жанрот, авторот и контекстот

Различни третмани на стилистиката: исти видови на стилски феномени се присутни во различни текстови и тешко може да се направи јасна дистинкција врз јазична основа (Jeffries & McIntyre 2010: 15).

Увод: методски стилистички пристап

Анализа на јазичните средства; ефектите на текстот: **персуазивноста** и **манипулативните ефекти**; интерпретација на текстот

Принципи во анализата: **објективност** – јасна и детална анализа и **емпиризам** – опсервација и искуство

Увод: методски стилистички пристап

Функции на јазикот важни во анализата на новинарскиот потстил:

референцијалната, функцијата на соопштување, и **конативната** функција – ориентацијата кон адресатот

Анализа на материјал од информативните портали: наслови и репортерски текстови

Јазиците на Интернет

Во 2013 год. 39% од популацијата користи Интернет

Во Европа 75% од популацијата користи Интернет (2013г.).

Во Македонија 63,1% од населението користи Интернет (International Telecommunication Union; *Percentage of Individuals using the Internet 2000 – 2012, Geneva*)

Јазиците на Интернет

Споредба со земјите во регионот:

Словенија 72,3%, во Хрватска 65%,
Србија 49,6%, Грција 57,8% (2014 год.).

Веб-содржини: на англиски 55,5%, руски
5,9%, германски 5,8%, јапонски 5%,
шпански 4,9%, француски 4% (2013
год.); мак. веб-содржини: пад на 0,012%
(2014 до 2015 год., Web Technology
Surveys)

Интеракција меѓу јазикот и Интернетот

Интернетот како **медиум**

Непосредност во пренесувањето на
информации; инстантно испраќање
содржини

Во првичните и вторичните интернетски
текстови не се регистрираат радикални
промени ниту иновации (Тошович 2012:
487)

Интеракција меѓу јазикот и Интернетот

Мултимедијалност и виртуелност,
интерактивност и комуникација во
реално време, индивидуализација во
изразувањето и обединувањето на
неколку кодови – текстуален, звучен и
визуелен

Реализација во разновидноста на јазикот
преку нови **интернет-жанрови**

Интеракција меѓу јазикот и Интернетот

Пишуван/ печатен текст наспрема
електронски текст

Елементи на презентацијата: графичката
подготовка и прекинатиот линеарен
текст

Движење низ текстот

Хиперлинкови: хипертекст – директна
врска меѓу една позиција во текстот со
друга позиција (Coover 1992)

Интеракција меѓу јазикот и Интернетот

Хипертекст: електронски текст за којшто не важат правилата на линеарност на печатениот текст; хипертекстот е радикално различна технологија

Фаворизира плурализам на дискурсот над дефинитивното фиксирање на текстот

Го ререфинира поимот на **автор**

Македонските интернет-портали

- мк портали: информативни 18, забавни 36
- сеприсутност на рекламни банери во рамките на разни текстови, на левата или десната страна
- употреба на хипертекст и на линкови (ефект на хипертекстуалност)

Македонските интернет-портали

Репортерски текстови и извештаи (прес пул), новинарски јазичен израз

Наслови – парафрази на изјави

Од визуелен аспект примарно значење имаат фотографиите

Употреба на видео материјали

Македонските интернет-портали

Примери:

Русија: Не правиме ништо што НАТО веќе не го правеше во Југославија (mkd.mk)

ПЦЕРМ: Јанкулоска нè нарече „Цигани“, институциите уште молчат (libertas.mk)

Австриски политичар: Бранот бегалци се доказ дека отцепувањето на Косово од Србија беше грешка (mkd.mk)

Македонските интернет-портали

Забавни портали (наслови):

[Зошто Е Потребно Да Бидете Себични
Сега За Да Можете Да Бидете
Несебични Во Трката Наречена Живот
\(majkatiitatkoti.com\)](#)

[10 Работи За Кои Размислува Вашата
Девојка, Но Не Смее Да Ви Ги Каже](#)

[27 Причини Зошто Паровите Кои Пијат
Заедно- Остануваат Заедно](#)

Македонските интернет-портали

Десет проценти од Косоварите му ја дувнаа од покраината (maxim.mk)

Големо апсење во Охрид: Падна познат доктор (maxim.mk)

Шпанските скали на плоштад куртулија од плаќање комуналии (plusinfo.mk)

Заев денеска ќе „рокне“ нова бомба (lokalno.mk)

Македонските интернет-портали

Грчкиот парламент синоќа решил да се продолжи со процедурата за побарување воена репарација од Германија, [јавуваат](#) агенциите. (mkd.mk)

Сите терористи сакаат да ги уништат трагите на минатото; **Зошто Исламска држава го уништува културното наследство?** (ВИДЕО) (наслов)

*Тоа е земјата што на светот му го даде
првото големо литературно дело -
Епот за Гилгамеш, кралот на градот
Урук - повеќе од 1.000 години пред
Хомер и повеќе од 2.000 години пред
Христос, вели Си-ен-ен*

<http://edition.cnn.com/2015/03/06/opinions/manning-isis-antiquities/>.

Рекламните слогани на порталите (примери)

Макфакс, ...моќта на информацијата;
Sky.mk, Дознај сè; **time.mk**, го следи светот; **Brif.mk**, Нешто повеќе!;
dokaz.mk, Во доказот е вистината;
maktel.mk, Вистината со други зборови;
faktor.mk, коментарите се слободни, фактите се свети; **dv.mk**, Дојдов видов ....проверив

Когнитивни и семантички аспекти

Процесирање на текстот:

- **текстовен свет:** автор, текст и читател
- **дискурсен свет:** непосредната реална ситуација во која се одвива комуникацијата меѓу авторот и читателот

Контекст: релевантна ситуацииска позадина на определен дискурс

Когнитивни и семантички аспекти

Текстот како **семантичка единица**:

текстуални компоненти – генеричка структура, внатрешна кохезија и функционирање како релевантна околина за соопштување на тематскиот и информацискиот систем (Halliday 1978: 136)

Заклучни белешки

Глобална меѓуповрзаност на Интернетот:
дискурсниот свет се оформува
виртуелно

Улогата на социјалните мрежи –
медиум(и) во медиум

Интернетот како интерконтекстуален
простор за комуникација

„Апсолутна“ комуникација

Заклучни белешки

Портален стил: карактеристики на новинарскиот потстил; силно влијание на известување во реално време, куси пасуси; високо присуство на визуелниот и звучниот код

Наслови со висок степен на информативност

Рекламни слогани: ориентација кон адресатот

Извори и литература

Coover 1992: Coover, Robert. *The End of Books*. New York Times Book Review.

<https://www.nytimes.com/books/98/09/27/specials/coover-end.html> Состојба:

9.4.2015

Coupland 2007: Coupland, Nikolas. *Style. Language Variation and Identity*. Cambridge.

Halliday 1978: Halliday, Michael A.K. *Language as Social Semiotic*. London.

Извори и литература

Jeffries & McIntyre 2010: Jeffries, Leslie and McIntyre, Dan. *Stylistics*. Cambridge.

Katnić –Bakaršić 1999: Katnić – Bakaršić, Marina. *Lingvistička stilistika*. Research Support Scheme.

Klušina 2010: Клушина, Наталья И. Публицистический текст и его стилистические особенности. In: *Stylistyka XIX*. Opole, s. 67-78.

Извори и литература

Tošović 2012: Тошович, Бранко. Интернет-стилистика. In: Арутюнова, Н.Д. (ред.). *Логический анализ дискурса*. Москва.

Internet World Stats.

<http://www.internetworldstats.com/stats7.htm>

Состојба: 9.4.2015

Sajtovi.mk. www.sajtovi.mk Состојба: 9.4.2015

Web Technology Surveys. <http://w3techs.com>

Состојба: 9.4.2015